

[Viggo Starcke.]

var rigtig brug for dem ud over, at der var enkelte vagttopgaver, de kunne løse.

Så vidt jeg er underrettet, ligger det i Schweiz også noget anderledes, end det ligger i den danske befolkning. Det schweiziske værn er ikke opbygget på frivillige, men dér betragter man ikke forsvarstjenesten som en værnepligt, men som en værne-ret, og i en almindelig schweizers bevidsthed er det noget af en krænkelse og en fornærmelse at blive forment adgang til det schweiziske forsvar.

Der er altså forskellig belysning over forholdene i Canada, over forholdene i Schweiz og over forholdene i Danmark, men selve den disciplinære opbygning af hæren må tages med i betragtning nu, da frivillighed bliver et mere og mere aktuelt problem ved de moderne våbens tekniske komplicerthed og den langtidstjeneste, som er nødvendig for den hårde kerne og for specialister til betjening af disse komplicerede våben, fordi langtidstjeneste kræver frivillige.

Jeg har et lille spørgsmål, som jeg gerne vil bede den højtærede forsvarsminister udtale sig om. Det drejer sig om den foreslåede § 44 a og den form for orlov, som gives ved jul, påske og pinse, altså de kirkelige højtider. Så vidt jeg er underrettet, er det ca. halvdelen af mandskabet, der er hjemsendt på orlov under disse højtider. Jeg vil gerne høre den højtærede ministers bedømmelse af, hvorledes forholdet er imellem soldaternes rettigheder til en afgrænset orlov ved disse højtider og den militære sikkerhed; for hvis det virkelig er sådan, at omtrent halvdelen af mandskabet er hjemsendt ved disse højtider, må selve forsvarrets sikkerhed i disse perioder betragtes som så betydeligt nedsat, at hvis en eller anden magt overvejer et pludseligt overfald, vil man på forhånd formode, at denne magt ville fejre en sådan højtid med et overfald.

Til det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Johs. Christiansen stillede angående de værnepligtiges ret til at gå i civilt tøj, når de har orlov, har jeg et lille supplerende spørgsmål til den højtærede minister. Jeg forstår det sådan, at der fra hærledelsens side i og for sig ikke er nogen modstand imod, at de værnepligtige går civilt klædt, når de har fri, men at der er nogen vanske-

lighed ved at skabe garderobeforhold til den civile beklædning på kasernerne, at fordele ansvaret for de civile klæders opbevaring og risikoen for brand og tyveri o. s. v., hvorimod forholdet ligger anderledes, hvis det er muligt for soldaterne at arrangere sig sådan, at de civile klæder opbevares uden for kasernerne.

Til sidst har jeg et lille — ganske lille — supplerende spørgsmål angående ændringen til § 44. Det drejer sig om stk. 3, hvor der står:

„Tilrettevisninger, der ikke må udarte til skældsord eller andre upassende eller krænkende udladelser, kan gives under fire øjne eller i overværelse af andre militære.“

Er „udladelser“ et almindeligt brugt udtryk? Det lyder så teknisk og så mærkværdigt i et almindeligt menneskes ører. Kan man ikke ganske jævnt og enkelt formulere paragraffen sådan, at der kom til at stå „skældsord og fornærmelser“, for det må jo egentlig være det, der er meningen med det.

Med disse få ord skal jeg tilsige lovfor-slaget en velvillig overvejelse, når vi ser, hvad der kommer ud af udvalgets behandling.

Helga Pedersen: Da det foreliggende lovfor-slag betegner sig som forslag til lov om ændringer i den militære retsplejelov og diskussionen i dag bl. a. har drejet sig om, til hvilke personer man skal delegere retsplejens forskellige opgaver, mener jeg det berettiget under denne debat at rejse et spørgsmål af en lidt anden karakter end de hidtil diskuterede, nemlig spørgsmålet om kvinders deltagelse i den militære retspleje. Det er som bekendt en alt for letkøbt betragtning blot at sige, at da kvinder ikke har værnepligt, skal de heller ikke deltage i den militære retspleje. Indirekte deltager kvinderne jo i hvert fald i militærvæsenet, og direkte deltager de for så vidt også som mødre, søstre, hustruer og kærestes; som skatteydere deltager de i hvert tilfælde også, og efterhånden som de frivillige kvindelige korps knyttes nærmere til hæren, vil også de betragtninger, der gør sig gældende vedrørende den militære retspleje, have en særlig interesse for kvinderne.

Det spørgsmål, jeg vil rejse her, er spørgs-målet om den nuværende militære retsplejes